

TANULMÁNYOK A TRANZSCENDESÉRŐL
VII.

- I. Eksztázis, álom, látomás
- II. Lélek, halál, túlvilág
- III. Mikrokozmosz – makrokozmosz
- IV. Áldás és átok, csoda és boszorkányság
- V. Maszk, átváltozás, beavatás
- VI. Démonok, látók, szentek

Mágikus és szakrális medicina

*Vallászetnológiai fogalmak
tudományközi megközelítésben*

Szerkesztette
PÓCS ÉVA

Balassi Kiadó, Budapest

A könyv elkészülését és megjelenését támogatta
az Országos Tudományos Kutatási Alap (K 78253 és PUB-K 81724)

OIKA

A címlapon

Heinrich Füßli: *A lidérces álom*, 1791, Frankfurt, Goethe Múzeum.
A giurgițai kalusárok vatáfja, kezében csőrrel
(Bogdan Negota felvétele a caracali Căluș Fesztivál alkalmával, 2007. június 2.).

A borító hátoldalán

Virágvasárnapi barkaszentelés a templomudvaron, Magyarfalu, Moldova, 2008
(Iancu Laura felvétele).
Homérosz, kezében művével, vele szemben Hermész-Mercurius,
kezében a herba immolom, kettejük közt egy orvos, 13. század
(*Codex Vindobonensis*, 193).
Dr. Jesus Store Ghanában.
(hirdetés)

© Szerkesztő, 2010
© Szerzők, 2010
© Fotósok, 2010

ISSN 1418-2734
ISBN 978-963-506-834-0

Felelős kiadó a Balassi Kiadó igazgatója
Felelős szerkesztő Helfrich Judit
Műszaki szerkesztő Harcsár Magda
A borítót tervezte Szák András
Tördelte Felde Csilla
Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Tartalom

Előszó (*Pócs Éva*) 9

Ókori körkép

BÁCSKAY ANDRÁS: A mezopotámiai orvosi szövegek
mágikus elemei 19
BAJNOK DÁNIEL: Számok az ókori görög mágikus orvoslásban.
Esettanulmány 35
ZERGI NÓRA: Mólü 45
TÓTH ANNA JUDIT: Gyógyító szobrok a késő ókorban 50
OLÁH JÁNOS: Etnomedicina az ókori zsidó irodalomban
(a *Talmudban* és a *midrásokban*) 58

Démoni betegségek, megszállottság, ördögűzés

JANINE RIVIÈRE: „Hag-riding”: a vágy démonai vagy betegségtünetek?
A lidércnyomás orvosi elméletei és népi hiedelmei
a kora újkori Angliában 69
SZVETLANA CONKOVA: Megégni tűz nélkül.
Betegségdémonok a késő középkori bolgár mágikus szövegekben 101
TÓTH G. PÉTER: Tárgyak, férgek, démonok.
Társadalmi válságtünetek és demonológiai diagnózisok
a kora újkori Magyarországon 119
MIRJAM MENCEJ: A fonástabuk megsértőit büntető mitikus lények 154
IANCU LAURA: Világkép, vallás és betegség Magyarfaluban 184